

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఆదివాసీ హక్కుల అణచివేత

ఆగస్టు 9న ప్రపంచ ఆదివాసీ దినోత్సవంలో భాగంగా పాలక ప్రభుత్వాలన్నీ ఆర్భాటంగా అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించాయి. అయితే అందుకు మూడురోజులు ముందు ఆగస్టు 6న - తెలంగాణ రాష్ట్రం - ఖమ్మం జిల్లాలోని కొణిజెర్ల మండలం యల్లమ్మనగర్ కు చెందిన 23 మంది ఆదివాసులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. వీరిలో అత్యధికులు మహిళలు కాగా, వీరిలో నెలల బిడ్డల తల్లులు 12 మంది కూడా వున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో తమ న్యాయమైన పోడు హక్కును డిమాండ్ చేయటమే గిరిజనులు చేసిన నేరం. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ఇదే డిమాండ్ తో ఆందోళన చేసిన అనేక మందిపై తెలంగాణ రాష్ట్ర పోలీసులు నిర్బంధం ప్రయోగించారు.

యల్లమ్మనగర్ కు చెందిన ఆదివాసులపై హత్యాప్రయత్నంతోసహా వివిధ తీవ్ర నేరాలను బనాయించి, జైలులో నిర్బంధించారు. దీనిపై వ్యతిరేకత వెల్లువెత్తడంతో హత్యాయత్నం వంటి నేరారోపణలను మాత్రమే తొలగించారు. తమ విధులు నిర్వహిస్తున్న ప్రభుత్వ అధికారులపై దాడికి పాల్పడ్డారనే అభియోగాలను అలానే వుంచారు. ఉట్నూరు మొదలుకొని భద్రాచలం వరకు ప్రతి ఆదివాసీ ప్రాంతములోనూ గిరిజనులతో - అటవీ అధికారులకు, పోలీసులకు పోడుభూముల అంశంపై ఈ ఘర్షణలు జరుగుతూనే వున్నాయి.

ప్రపంచం మొత్తంలోని మూలవాసుల జనాభాలో షుమారు నాలుగవ వంతు ఆదివాసులు అంటే దాదాపు 10 కోట్ల 40 లక్షల మంది - ఒక్క భారతదేశంలోనే నివసిస్తున్నారు. చారిత్రకంగా వీరంతా స్వయం పోషకంగా వుంటూ స్వతంత్ర సాంస్కృతిక ప్రత్యేకత్యాలు కలిగి వున్నారు. వీరందర్నీ నేడు బలవంతంగా అడవుల నుండి విస్తాపనకు గురిచేస్తున్నారు; నిర్వాసితులను చేస్తూ, అణచివేతకు గురిచేస్తున్నారు. ప్రొఫెసర్ గ్యాగ్నా నేతృత్వంలోని ఉన్నత స్థాయి కమిటీ నివేదిక ప్రకారం అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పేరిటనే భారతదేశంలో 40 శాతం (2 కోట్ల 40 లక్షల మంది) ఆదివాసులు విస్తాపనకు గురయ్యారు.

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలలోనూ పోలవరం ప్రాజెక్టు, ఓపెన్ కాస్ట్ గనుల తవ్వకం, కావల్, అమరాబాద్ పులుల సంరక్షణ కేంద్రాలు, జాతీయ పార్కులు మొదలైన వాటి పేరుతో ఆదివాసులను అటవీ ప్రాంతాల నుండి బలవంతంగా విస్తాపనకు గురిచేస్తున్నారు. కేవలం పోలవరం ప్రాజెక్టు మూలంగానే 3 లక్షలమంది ఆదివాసులు నిర్వాసితులవుతున్నారు.

హరితహారం - ఆదివాసుల హక్కుల నిరాకరణ

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అట్టహాసంగా 'హరితహారం' పేరున అటవీ మహోత్సవ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. హరిత తెలంగాణను సృష్టించటానికి సుమారు 230 కోట్ల మొక్కలను నాటతామని వారు ప్రకటించారు. అయితే ప్రభుత్వ అసలు ఉద్దేశ్యం హరిత తెలంగాణ నిర్మాణం కాదు. తరతరాలుగా ఆదివాసుల స్వాధీనంలో వుండి, వారు సాగు చేసుకొంటున్న అటవీ ప్రాంత భూముల నుండి వారిని తొలగించి ప్రభుత్వం ఆ భూములను స్వాధీనం చేసుకొనటమే వారి అసలు ఉద్దేశ్యం. ఆదివాసుల అటవీ హక్కులను లెక్కచేయకుండా, అటవీ హక్కుల చట్టం - 2006కు వ్యతిరేకంగా అటవీ అధికారులు ఈ హరిత హారం కార్యక్రమాన్ని ఒక సాధనంగా ఉపయోగిస్తున్నారు.

అటవీ హక్కుల చట్టం పరిధిలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సారవంతమైన మొత్తం అటవీభూములు సుమారు 39 లక్షల 57 వేల ఎకరాలు వున్నాయి. కానీ, 2 లక్షల 11 వేల వ్యక్తిగత అటవీహక్కుల క్లెయిమ్లు (7 లక్షల 61 వేల ఎకరాలకు సంబంధించి) మాత్రమే ఇప్పటివరకు దాఖలు అయ్యాయి. ఈ 2 లక్షల 11 వేల క్లెయిమ్లలోనూ 99 వేల 486 క్లెయిమ్లలో 3 లక్షల 31 వేల ఎకరాలను గుర్తించారు; మిగిలిన క్లెయిమ్లను తిరస్కరించారు. మొత్తం క్లెయిమ్లలో ఇది కేవలం 43.5 శాతమే. ఈ 3 లక్షల 31 వేల ఎకరాల అటవీ భూములలోనూ, ప్రభుత్వం పట్టాలు అందజేసిన భూములు కేవలం 25 శాతం మాత్రమే. ఈ రకమైన చర్యలతో ప్రభుత్వం ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఒక్క ఖమ్మం జిల్లాలోని ఏజన్సీ ప్రాంతంలోనే సాగుదార్ల నుండి 70 వేల ఎకరాలను గుంజివేసుకుంది. వీనిలో అతిపెద్ద అటవీ భూభాగాన్ని సామ్రాజ్యవాద కార్పొరేషన్ అయిన ఐటిసి పేపర్ మిల్స్ కు కట్టబెట్టారు. భూస్వాములు, సామ్రాజ్యవాదులు వారి దళారీలు విస్తృత అటవీ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకుంటున్నారు.

భూపరాయీకరణ - 1/70 చట్టం అమలు నిరాకరణ

ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడిన గత 7 సం॥ల కాలంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గిరిజనుల భూమి హక్కు పరిరక్షణ కోసం ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు వేయలేదు. 2006లో నియమించిన కోనేరు రంగారావు ఆధ్వర్యంలోని కమిటీ నివేదిక ప్రకారం 1/70 చట్టానికి భిన్నంగా గిరిజనేతరులు పెద్ద స్థాయిలో అటవీ భూములను కలిగి వున్నారు. వరంగల్ జిల్లా కొత్తగూడెంలో బిల్ మక్తా భూములు 21 వేల ఎకరాలు గిరిజనేతరుల చేతిలో వుండటాన్ని కమిటీ గుర్తించింది. గిర్ గ్లాసి

నివేదిక ప్రకారం భద్రాచలం ఏజన్సీ ప్రాంతంలోనే 15 వేల ఎకరాల భూములు గిరిజనేతరుల చట్టవ్యతిరేక ఆక్రమణలో వున్నాయి. ఈ విధంగా తెలంగాణా ప్రభుత్వం ఆదివాసీ భూముల పరిరక్షణ, నియంత్రణల (భూ బదలాయింపు నియంత్రణ) 1/70 చట్ట స్ఫూర్తిని నీరుగార్చుతోంది. మరోవైపున భూసర్వే, రైతుబంధు పథకాల ద్వారా ప్రభుత్వం గిరిజనేతర భూస్వాముల స్వాధీనంలోని భూములను చట్టబద్ధం చేస్తోంది.

జిల్లాల వునర్విభజన పద్ధతి కూడా గిరిజన ప్రాంతాల అస్తిత్వానికి వ్యతిరేకంగా జరిగింది. తెలంగాణా రాష్ట్రంలో మొత్తం 1165 షెడ్యూల్డ్ గ్రామాలున్నాయి. 247 ఆదివాసీ గ్రామాలను గతంలోనే షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతం నుండి మినహాయించారు. వీటిని కూడా ఇందులో కలపవలసి వుంది. ఆదివాసీల సాంస్కృతిక అస్తిత్వంపై ఆధారపడి గిరిజన జిల్లాలు ఏర్పాటుచేయటానికి బదులు, గిరిజన ప్రాంతాలను, ఆధిపత్యం గలిగిన గిరిజనేతర ప్రాంతాలకు అనుసంధానం చేశారు. పాత భద్రాచలాన్ని కొత్తగూడెంతో కలిపి 'భద్రాద్రి కొత్తగూడెం' జిల్లాగా ఏర్పరిచారు. పాలకవర్గాల ప్రతి చర్యలో, ఆలోచనలోనూ ఆదివాసీ సమూహాలను అట్టడుగుకు తొక్కివేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

ఈ కాలమంతటా ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు ఉద్యమించిన నాయకుల ద్వారా ఆదివాసులలో వ్యాప్తిచెందిన ఆకాంక్షలు ఏమీ నెరవేరలేదు. దానికి బదులుగా ఆదివాసులను పాలకులు, పాలక సమూహాలు మోసగించారు. కొమరంభీం, ఇంద్రవెల్లి, గోదావరి లోయలలో జల్, జంగిల్, జమీన్ నినాదాలతో ఆదివాసీ పోరాటాలు వీరోచితంగా సాగిన చరిత్ర వుంది. అణచివేతకు గురవుతున్న ఆదివాసులు పీడిత ప్రజలతో కలిసి ఐక్యంగా సాగించే పోరాటాలు మాత్రమే ఆదివాసుల మనుగడకు, ఆత్మగౌరవ హక్కులను సాధించుకోవటానికి వున్న మార్గం.

★★★★★